

Kvar till sparande 2022

2022-06-22

Rapporten är baserad på beräkningar av Swedbank och Sparbankerna

Innehållsförteckning

Kontakt	2
Vad är Kvar till sparande?	3
Sammanfattning	4
Hushållens utrymme för sparande	5
Inflation och höjda bolåneräntor påverkar sparutrymmet	6
Stora skillnader mellan olika typhushåll	6
Olika förutsättningar för sparande på olika bostadsorter	8
Vad är en rimlig nivå på sparande?	9
Vad innebär negativt utrymme till sparande och övrig konsumtion?	10
Kvar till sparande och övrig konsumtion enligt prognos	12
Potentiell sparkvot enligt prognos	13
Förändrat sparutrymme december 2022 jämfört med 2021	14
Definitioner och antaganden	15
Källor	19

Kontakt

Arturo Arques

Swedbanks och Sparbankernas Privatekonom

Mejl: arturo.arques@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 907 45

Madelén Falkenhäll

Senioranalytiker, Swedbank

Mejl: madelen.falkenhall@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 902 51

Julia Hofvendahl

Ekonom/analytiker, Swedbank

Mejl: julia.hofvendahl@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 902 51

Carina Brännström

Senior konkurrent- och omvärldsanalytiker, Swedbank

Mejl: carina.brannstrom@swedbank.com

Telefon: +46 8 585 966 73

Vad är Kvar till sparande?

Swedbank Kvar till sparande tas fram för att förstå vilket utrymme som olika typhushåll i olika delar av landet har kvar till sparande och övrig konsumtion när boendekostnader och rimliga levnadskostnader är betalda.

Ett helhetsgrepp om hushållens ekonomi

Analysen utgår ifrån fem typhushåll i olika delar av landet där hushållens disponibla inkomst sätts i relation till rimliga levnadskostnader, kostnader för boende och vad som därefter återstår till potentiellt sparande eller övrig konsumtion. Syftet är att förstå hur ekonomin ser ut för olika hushåll i olika delar av landet.

Då våra beräkningar i många delar baseras på utfall som togs fram tidigt under 2022 så har vi valt att komplettera vår årliga analys med en prognos för att beskriva hur den inflation och de höjda räntor som vi sett effekt av under försommaren kan komma att påverka hushållens ekonomi under 2022.

Kvar till sparande togs fram för första gången 2020. Beräkningar görs årsvis med start 2005. Analyser görs för de tre storstadsregionerna, i kommuner med fler än 75 000 invånare som grupp samt i övriga kommuner som grupp.

Analysen görs för samma typhushåll som i **Swedbank Boindex**. Typhushållen består av familjer med två vuxna med två barn, två vuxna utan barn, en vuxen med två barn, en vuxen utan barn samt slutligen ett hushåll med en ung person utan barn som ska köpa sin första bostad.

I vår huvudrapport utgår vi ifrån att familjerna inte behöver bil. I vår fördjupningsrapport **Har familjen råd att ha bil?** tittar vi på hur bilkostnaderna påverkar familjens ekonomi.

Sammanfattning

Samtliga hushåll har ett mindre utrymme för sparande och övrig konsumtion 2022 jämfört med 2021, men skillnaderna kommer att bli större när dagens inflation och ränteökningar hinner slå igenom som ökade kostnader.

Minskat sparutrymme mellan 2021 och 2022

Generellt sett har samtliga typhushåll ett mindre utrymme till sparande och övrig konsumtion i relation till sin disponibla inkomst idag jämfört med vad de hade 2021. Familjen **Ung utan barn** har de största kostnadsökningarna jämfört med 2021. De behöver idag använda nästan fyra procent mer av sin disponibla inkomst för att täcka ökade levnads- och boendekostnader.

Betydligt mindre sparutrymme om vi tar hänsyn till inflation och högre räntor

Utrymmet till sparande och övrig konsumtion för **Ensamstående med barn** minskar med 3,4 procent mellan 2021 och vår årliga rapport för 2022. Om vi i stället gör jämförelsen med vår prognos av vad kostnaderna kommer att vara i december 2022 så minskar utrymmet till sparande och övrig konsumtion med 11 procent för samma familj.

Sammanboende utan barn är den familjetyp med störst sparutrymme

Familjen som bor i en bostadsrättslägenhet utan bil har idag en potentiell sparkvot på 47 procent av sin disponibla inkomst. I vår prognos kommer familjens potentiella sparkvot att sjunka till 42 procent när effekten av inflation och högre bolåneräntor slagit igenom.

Ensamstående med barn är den familjetyp med minst sparutrymme

Familjen som bor i en bostadsrättslägenhet utan bil har idag en potentiell sparkvot på 14 procent av sin disponibla inkomst. I vår prognos kommer familjens potentiella sparkvot att sjunka till sex procent när effekten av inflation och högre bolåneräntor slagit igenom.

Möjligt att spara tio procent av sin disponibla inkomst på Sverigenivå

Posten sparande och övrig konsumtion ska, utöver det som vi ser som traditionellt sparande, räcka till eventuella semesterresor, restaurangbesök och lite dyrare nöjen. Många hushåll lägger en stor del av det potentiella sparutrymmet på denna typ av konsumtion.

Swedbank rekommenderar att man sparar minst tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt och att man har en sparbuffert på minst två månadslöner efter skatt. Detta sparande tillsammans med arbetslöshetsförsäkring och vid behov inkomstförsäkring gör det möjligt för en familj att bo kvar i sin befintliga bostad i tolv månader i händelse av arbetslöshet eller långvarig sjukdom. Behovet av sparande känns extra viktig idag när kostnaderna för exempelvis mat, bensin och låneräntor ökar samtidigt som inkomstökningarna inte förväntas bli så stora.

Enligt våra kalkyler är det idag möjligt för samtliga typhushåll på Sverigenivå att spara tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt om familjen inte har en bil. Men inflation och högre bolåneräntor gör att **Ensamstående med barn** endast kommer att ha ett sparutrymme på sex procent i december 2022 enligt prognos.

Hushållens utrymme för sparande

Analysen utgår ifrån fem typhushåll i olika delar av landet där hushållens disponibla inkomst sätts i relation till rimliga levnadskostnader, kostnader för boende och vad som därefter återstår till potentiellt sparande och övrig konsumtion. Syftet är att förstå hur ekonomin ser ut för olika hushåll i olika delar av landet.

Beräkningarna utgår ifrån hushållens disponibla inkomst. Den disponibla inkomsten består av inkomster från tjänst och kapital samt olika typer av bidrag som barnbidrag och bostadsbidrag. Disponibel inkomst är summan av dessa inkomster efter skatt.

Rimliga levnadskostnader är kostnader för mat, kläder, skor, hygien, hälsovård samt kostnader för att resa till och från arbetet och för att ha barnen på förskola eller fritids. Till levnadskostnaderna hör också kostnader för möbler, vitvaror, mobiltelefon, dator, TV och internet. Här finns även kostnader för sport och fritid samt kostnader för försäkringar och a-kassa.

I våra kalkyler av levnadskostnader utgår vi inte ifrån en miniminivå utan försöker snarare beskriva en vanlig eller rimlig kostnadsnivå för respektive typhushåll där det även ingår ett buffertsparande som ska täcka exempelvis utbyte av kylskåp som kanske blir aktuellt först om tio år. Bostadskostnader är kostnader för bolån, hemförsäkring, fastighetsskatt, sopavgift, vattenavgift, uppvärmning av bostaden, hushållsel, årsavgift till bostadsrättsförening samt kostnader för reparation och underhåll av bostaden.

Det som återstår av den disponibla inkomsten när rimliga levnadskostnader och bostadskostnader är betalda är pengar som kan användas till övrig konsumtion eller sparande.

Kvar till sparande och övrig konsumtion per månad idag om familjen inte har en bil

Regioner	Sammanboende med barn i:		Sammanboende utan barn i:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn i
	småhus	bostadsrätt	småhus	bostadsrätt	med barn	utan barn	bostadsrätt
Stockholm	23 240	28 060	23 333	29 537	4 642	5 760	3 672
varav Stockholm stad	21 287	24 094	21 497	26 174	1 926	3 706	2 262
Göteborg	18 777	22 919	19 647	25 060	2 837	4 272	2 395
varav Göteborg stad	13 998	18 655	15 441	21 402	1 495	3 225	1 609
Malmö	17 893	23 697	19 117	25 799	4 305	5 447	3 221
varav Malmö stad	10 820	17 923	12 933	20 857	3 842	5 088	2 948
>75 000	17 973	22 514	19 374	24 776	4 262	5 388	3 192
<75 000	20 044	22 486	21 416	24 717	5 709	6 472	3 965
Sverige totalt	20 155	22 125	21 253	24 426	4 067	5 238	3 148

Tabell 1: Kvar till sparande och övrig konsumtion för olika typhushåll och regioner 2022 om familjen inte har en bil.

Inflation och höjda bolåneräntor påverkar sparutrymmet

En stor del av våra beräkningar baseras på analyser och sammanställningar som togs fram ganska tidigt under 2022, vilket innebär att den inflation och de höjda bolåneräntor som vi sett under försommaren inte kommit med i beräkningen av 2022 års utfall.

För att se effekterna av den höga inflationen och stigande bolåneräntorna kompletterar vi de vanliga årliga utfallen med en prognos där vi låter de kostnadsposter som inte hunnit påverkas av inflationen i vår årliga beräkning stiga med 6,7 procent. Utöver det har vi låtit bolåneräntorna öka från de 1,56 procent som vi använt i den årliga beräkningen till 2,4 procent. Dessa båda antaganden ligger i nivå med Swedbanks låga estimat på vad inflation och bolåneräntor kan komma att vara i december 2022.

Prognos december 2022 av kvar till sparande och övrig konsumtion per månad, utan bil

Regioner	Sammanboende		Sammanboende		Ensamstående		Ung
	med barn i:		utan barn i:		i bostadsrätt:		utan barn i
	småhus	bostadsrätt	småhus	bostadsrätt	med barn	utan barn	bostadsrätt
Stockholm	18 564	24 062	19 335	26 388	1 780	3 627	2 030
varav Stockholm stad	16 237	19 369	17 146	22 408	-1 529	1 122	305
Göteborg	14 513	19 255	16 033	22 189	257	2 349	896
varav Göteborg stad	9 483	14 860	11 591	18 420	-1 190	1 222	53
Malmö	13 897	20 586	15 759	23 403	2 162	3 862	1 962
varav Malmö stad	6 523	14 783	9 292	18 436	1 676	3 485	1 677
>75 000	14 375	19 566	16 391	22 519	2 251	3 904	2 008
<75 000	17 082	19 859	19 031	22 732	3 963	5 189	2 922
Sverige totalt	16 631	18 868	18 340	21 905	1 807	3 563	1 830

Tabell 2: Prognos på kvar till sparande och övrig konsumtion för olika typhushåll och regioner 2022 om familjen inte har en bil.

Om kostnaderna ökar så mycket som vi antar i vår prognos så kommer effekten bli att **Ensamstående med barn** i Stockholms stad och Göteborgs stad landar på ett negativt utrymme till sparande och övrig konsumtion. Detta beror till stor del på att dessa familjer har stora bolån och drabbas av stora kostnadsökningar när räntan stiger.

Stora skillnader mellan olika typhushåll

När vi jämför olika typer av hushåll med varandra ser vi stora skillnader i hur stor andel av den disponibla inkomsten som finns kvar till sparande och övrig konsumtion när kostnaderna för boende och rimliga levnadskostnader är betalda.

Bilden nedan visar hushållens disponibla inkomst fördelat på levnadskostnader, boendekostnader och vad som därefter finns kvar till sparande och övrig konsumtion. Procentsatsen visar hur stor den potentiella sparkvoten är i relation till disponibel inkomst.

Hushållens potentiella sparkvot och hur stor del av den disponibla inkomsten som läggs på olika typer av kostnader idag

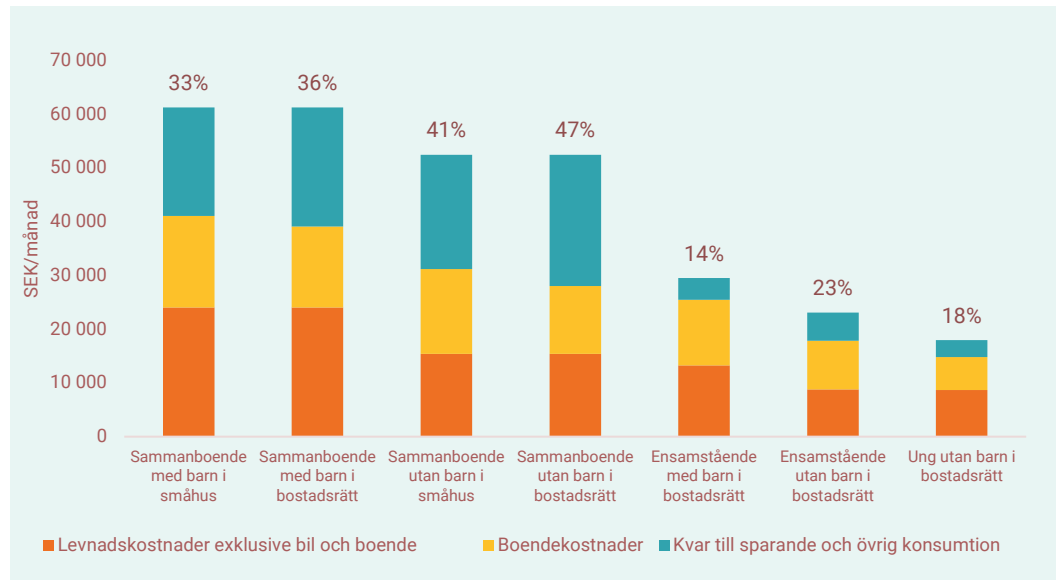

Diagram 1: Potentiell sparkvot & disponibel inkomst uppdelad på hur inkomsten används, Sverigenivå, utan bil 2022.

Sammanboende utan barn är den familjetyp med störst utrymme till sparande idag. Om familjen bor i en bostadsrättslägenhet och inte har en bil har de idag en potentiell sparkvot på 47 procent av sin disponibla inkomst.

Ensamstående med barn i bostadsrätt är det typhushåll med minst utrymme till sparande och övrig konsumtion i relation till familjens disponibla inkomst. Om familjen inte har en bil har de idag en potentiell sparkvot på 14 procent av sin disponibla inkomst.

Men om inflationen och bolåneräntorna stiger enligt vår prognos så kommer sparandet att sjunka för samtliga typhushåll. **Ensamstående med barn i bostadsrätt** kommer i så fall endast att ha en potentiell sparkvot på sex procent i december 2022.

Hushållens potentiella sparkvot och hur stor del av den disponibla inkomsten som läggs på olika typer av kostnader enligt prognos, december 2022

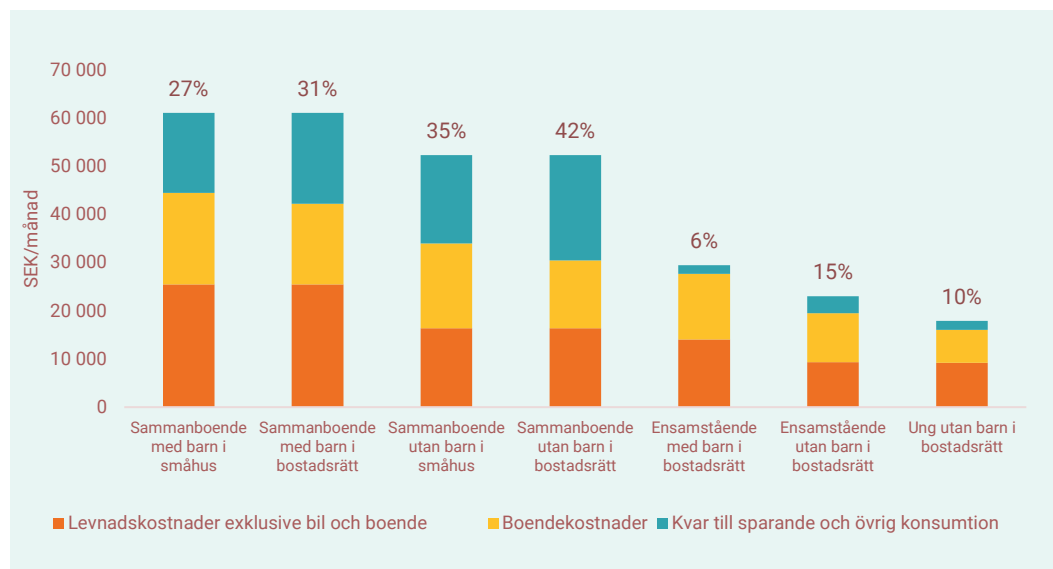

Diagram 2: Prognos på potentiell sparkvot och disponibel inkomst uppdelad på hur inkomsten används, Sverigenivå, utan bil, december 2022.

Olika förutsättningar för sparande på olika bostadsorter.

Om vi fortsätter titta på de två typfamiljer med bäst respektive sämst möjlighet till sparande så ser vi ganska stora skillnader mellan olika bostadsorter.

Sammanboende utan barn i bostadsrätt och som bor i Sundsvall eller Västerås har idag så mycket som 53 procent kvar av sin disponibla inkomst som de kan använda till sparande eller övrig konsumtion. I vår prognos kommer dessa familjers potentiella sparkvot att sjunka till 49 procent i december 2022.

Dagens lägsta potentiella sparkvot för **Sammanboende utan barn i bostadsrätt**, hittar vi i Göteborg stad där kvoten är 41 procent. I vår prognos kommer Göteborgsfamiljens potentiella sparkvot att sjunka till 35 procent i december 2022.

Ensamstående med barn i bostadsrätt och som bor i Sandviken har idag 27 procent kvar av sin disponibla inkomst som de kan använda till sparande eller övrig konsumtion. I vår prognos kommer Sanviksfamiljens potentiella sparkvot att vara 21 procent i december 2022.

Den lägsta potentiella sparkvoten för **Ensamstående med barn i bostadsrätt** hittar vi idag i Umeå och i Göteborg stad där kvoten är fem procent. I vår prognos är det i stället **Ensamstående med barn** i Stockholm stad som har den lägsta potentiella sparkvoten på minus 5 procent.

Vad är en rimlig nivå på sparande?

Posten sparande och övrig konsumtion ska utöver det som vi ser som traditionellt sparande räcka till eventuella semesterresor, restaurangbesök och lite dyrare nöjen. Många hushåll lägger en stor del av det potentiella sparutrymmet på denna typ av konsumtion.

Swedbank rekommenderar att man sparar minst tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt och att man har en sparbuffert på minst två månadslöner. Detta sparande tillsammans med arbetslöshetsförsäkring, och vid behov inkomstförsäkring, gör det möjligt för en familj att bo kvar i sin befintliga bostad i tolv månader i händelse av arbetslöshet eller långvarig sjukdom. Behovet av sparande känns extra viktig idag när inflation och högre bolåneräntor kommer att minska hushållens köpkraft.

Enligt våra kalkyler är det idag möjligt för samtliga typhushåll på Sverigenivå att spara tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt om familjen inte har en bil. Men inflation och högre bolåneräntor gör att **Ensamstående med barn** endast kommer att ha ett sparutrymme på sex procent i december 2022 enligt vår prognos.

Ett sparmål på tio procent är inte möjligt för alla, speciellt inte om vi tar hänsyn till den inflation och de högre bolåneräntor som vi tror kommer att påverka hushållen under 2022.

I vår prognos får däremot **Ensamstående med barn** i Stockholm stad, Göteborg stad och i Umeå, en potentiell sparkvot som är negativ. Enligt vår prognos kommer **Ensamstående med barn** att ha en potentiell sparkvot under tio procent i 19 av de kommuner som vi följer i denna rapport. I nedanstående diagram kan man se att även **Ensamstående utan barn** och **Ung utan barn** kommer att ha sparkvoter som hamnar under tio procent i december 2022 i vissa kommuner.

Hushåll med potentiell sparkvot under tio procent enligt vår prognos

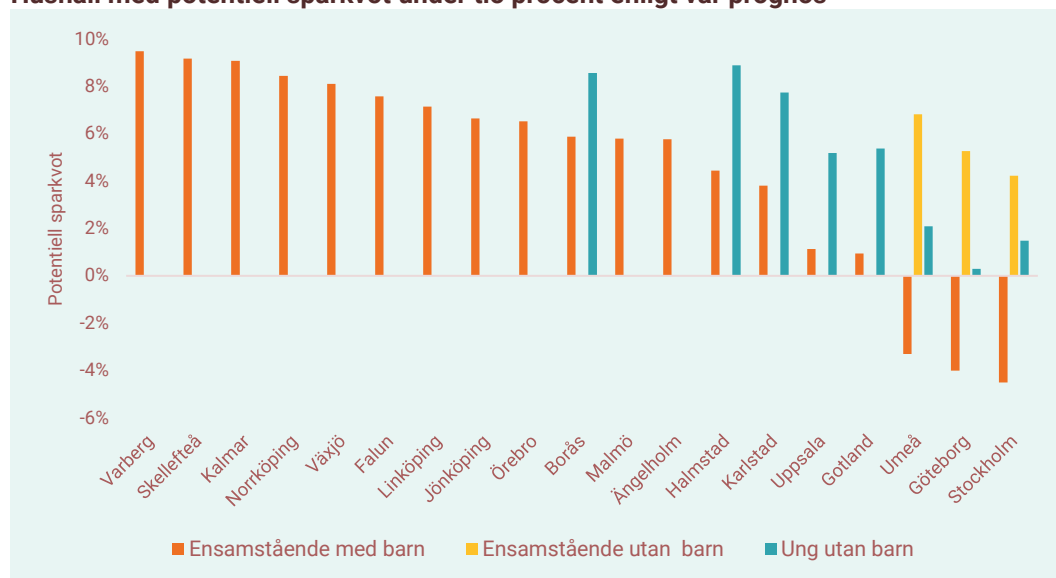

Diagram 3: Prognos över hushålls med en potentiell sparkvot under tio procent, om familjen inte har bil.

I nedanstående diagram jämför vi SCB:s finansiella sparkvot exklusive tjänste- och premiepensioner med den potentiella sparkvoten för våra typhushåll. SCB:s siffra är en indikation på vad hushållen sparar och vår siffra visar hur stort sparutrymmet skulle kunna vara om inga pengar lades på övrig konsumtion.

I SCB:s finansiella sparkvot ingår sparande i bostadsrättsandelar vilket gör att SCB:s sparkvot blir högre jämfört med vår sparkvot där sparande i bostadsrättsandelar inte ingår.

Om man jämför utfallen 2021 med prognosen för 2022 blir det tydligt vilken stor effekt som inflation och höjda bolåneräntor kommer att få på hushållens möjlighet att spara.

Potentiell sparkvot för olika typhushåll om familjen inte har en bil, jämfört med finansiell sparkvot enligt SCB

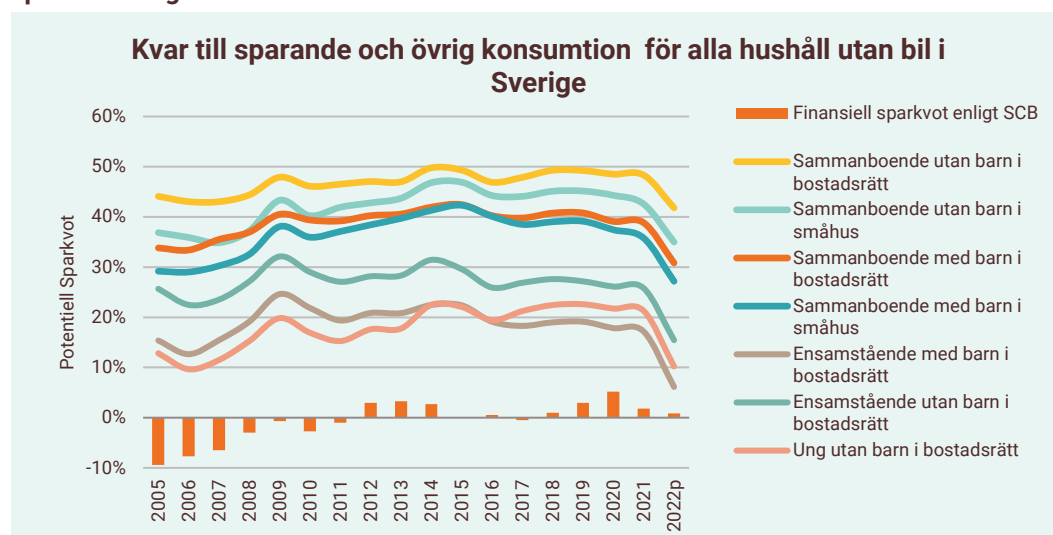

Diagram 4: Potentiell sparkvot för olika typhushåll utan bil, jämfört med finansiell sparkvot, rullande 4 kvartal, enligt SCB.

Vad innebär negativt utrymme till sparande och övrig konsumtion?

I vår prognos får **Ensamstående med barn** i Stockholm stad, Göteborg stad, och Umeå en potentiell sparkvot som är negativ.

Det hushåll som kommer att ha allra minst sparutrymme i december 2022 är **Ensamstående med barn** i Stockholm stad. De beräknas få ett utrymme till sparande och övrig konsumtion på minus fem procent av sin disponibla inkomst vilket motsvarar minus 1 500 kr i månaden. Om familjen skulle byta ut sitt busskort mot en bil så skulle sparutrymmet sjunka till minus 4 300 kr per månad.

Även **Ensamstående med barn** i Göteborg stad och i Umeå beräknas ha ett negativt sparutrymme i december 2022 (minus 1 200 kr respektive minus 900 kr i månaden). Övriga typhushåll beräknas ha positivt sparutrymme i december 2022 om de inte har en bil.

Våra beräkningar utgår från vad vi bedömer är rimliga levnadskostnader. Idag kan det vara stora individuella skillnader mellan hushållens faktiska och nödvändiga levnadskostnader. I våra beräkningar inkluderas exempelvis ett sparande för hemutrustning och vitvaror för att återspegla slitagekostnaden. Vi inkluderar även kostnader för framtida klädköp och renoveringar inne i bostaden.

En typfamilj med ett negativt sparutrymme i våra kalkyler kan i praktiken mycket väl ha ett sparutrymme tack vare till exempel lägre levnadskostnader.

Syftet med våra beräkningar är att visa vad som är långsiktigt sunt och hållbart för att typhushållen ska kunna bibehålla nuvarande ekonomiska och materiella standard.

Kvar till sparande och övrig konsumtion enligt prognos

Kommuner	Sammanboende med barn i:		Sammanboende utan barn i:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn i
	småhus	bostadsrätt	småhus	bostadsrätt	med barn	utan barn	bostadsrätt
Borlänge	15 068	19 955	17 306	22 891	4 882	5 965	3 716
Borås	13 194	17 943	15 318	21 023	1 640	3 349	1 452
Enköping	14 576	21 030	16 535	23 743	3 877	5 151	2 866
Eskilstuna	13 497	19 380	15 761	22 432	3 361	4 817	2 642
Falkenberg	14 625	19 848	16 814	22 836	4 035	5 356	3 087
Falun	14 805	19 444	16 863	22 480	2 134	3 873	2 271
Gotland	10 002	14 892	12 659	18 574	256	2 412	894
Gävle	15 408	21 027	17 377	23 794	3 694	5 041	2 766
Halmstad	13 318	18 112	15 504	21 366	1 238	3 205	1 507
Helsingborg	13 183	20 454	15 204	23 291	3 657	5 024	2 843
Hässleholm	15 869	18 845	18 061	21 900	3 402	4 792	2 543
Jönköping	13 291	19 687	15 454	22 684	1 850	3 644	1 779
Kalmar	14 621	19 718	16 851	22 772	2 473	4 171	2 202
Karlskrona	17 351	20 284	19 293	23 203	2 808	4 399	2 361
Karlstad	11 482	17 210	13 736	20 349	1 048	2 851	1 295
Kristianstad	16 027	20 352	18 068	23 185	3 722	5 034	2 706
Landskrona	13 811	18 979	16 022	22 022	3 911	5 206	2 923
Lidköping	15 588	20 701	17 576	23 369	3 699	4 924	2 584
Linköping	13 844	21 280	15 747	24 010	2 014	3 744	1 831
Luleå	17 077	21 253	18 757	23 836	2 932	4 297	2 194
Norrköping	13 303	18 787	15 536	21 869	2 364	4 007	2 026
Nyköping	15 608	21 551	17 676	24 291	5 065	6 147	3 665
Piteå	18 974	21 232	20 583	23 809	4 179	5 252	2 885
Sandviken	17 216	21 401	19 281	24 097	6 282	7 029	4 259
Skellefteå	15 588	18 613	17 493	21 608	2 609	4 079	2 355
Skövde	15 611	20 563	17 510	23 255	4 627	5 658	3 161
Sundsvall	19 154	23 251	20 705	25 573	5 120	6 009	3 773
Trollhättan	15 679	20 218	17 609	22 961	3 475	4 760	2 471
Uddevalla	15 282	20 745	17 247	23 412	3 526	4 799	2 497
Umeå	11 773	16 546	13 982	19 849	-861	1 389	331
Uppsala	13 725	18 812	15 597	21 868	325	2 430	901
Varberg	15 571	21 090	17 346	23 912	2 836	4 455	2 512
Vänersborg	15 054	18 841	17 181	21 780	3 118	4 477	2 219
Västervik	14 875	18 741	17 255	21 746	4 134	5 291	2 829
Västerås	16 793	23 426	18 499	25 894	4 483	5 697	3 361
Växjö	15 799	21 058	17 772	23 891	2 227	3 961	2 015
Ängelholm	16 199	19 783	17 969	22 736	1 699	3 533	1 791
Örebro	13 292	18 743	15 541	21 890	1 794	3 609	1 776
Örnsköldsvik	20 595	21 336	22 180	23 937	4 342	5 407	3 286
Östersund	13 567	20 115	15 712	22 928	3 256	4 585	2 616
Stockholm	16 237	19 369	17 146	22 408	-1 529	1 122	305
Göteborg	9 483	14 860	11 591	18 420	-1 190	1 222	53
Malmö	6 523	14 783	9 292	18 436	1 676	3 485	1 677

Potentiell sparkvot enligt prognos

Kommuner	Sammanboende med barn i:		Sammanboende utan barn i:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn i
	småhus	bostadsrätt	småhus	bostadsrätt	med barn	utan barn	bostadsrätt
Borlänge	26%	35%	36%	47%	17%	27%	22%
Borås	22%	31%	30%	42%	6%	15%	9%
Enköping	24%	35%	32%	46%	13%	22%	16%
Eskilstuna	23%	34%	32%	45%	12%	22%	16%
Falkenberg	25%	34%	34%	46%	14%	24%	18%
Falun	25%	33%	33%	44%	8%	18%	13%
Gotland	18%	26%	26%	38%	1%	11%	5%
Gävle	26%	35%	34%	47%	13%	23%	16%
Halmstad	23%	31%	31%	42%	4%	15%	9%
Helsingborg	22%	34%	29%	45%	12%	22%	16%
Hässleholm	28%	33%	37%	45%	12%	22%	15%
Jönköping	22%	33%	30%	44%	7%	17%	11%
Kalmar	25%	34%	34%	46%	9%	20%	13%
Karlskrona	29%	34%	38%	45%	10%	20%	14%
Karlstad	20%	29%	27%	41%	4%	13%	8%
Kristianstad	27%	35%	36%	46%	13%	23%	16%
Landskrona	24%	33%	32%	44%	13%	23%	17%
Lidköping	26%	35%	35%	46%	13%	22%	15%
Linköping	22%	35%	30%	45%	7%	17%	11%
Luleå	28%	35%	36%	46%	10%	20%	13%
Norrköping	23%	32%	31%	44%	8%	18%	12%
Nyköping	26%	36%	35%	48%	17%	27%	21%
Piteå	32%	36%	40%	47%	15%	24%	17%
Sandviken	30%	37%	39%	49%	21%	31%	24%
Skellefteå	27%	32%	35%	43%	9%	18%	14%
Skövde	26%	34%	34%	46%	16%	25%	18%
Sundsvall	32%	38%	40%	49%	18%	27%	22%
Trollhättan	26%	34%	35%	45%	12%	21%	14%
Uddevalla	25%	35%	34%	46%	12%	22%	14%
Umeå	20%	29%	28%	40%	-3%	7%	2%
Uppsala	22%	30%	29%	41%	1%	11%	5%
Varberg	25%	34%	32%	45%	9%	19%	14%
Vänersborg	26%	33%	35%	44%	11%	21%	13%
Västervik	27%	34%	36%	46%	15%	25%	17%
Västerås	27%	38%	35%	49%	15%	25%	19%
Växjö	26%	35%	35%	46%	8%	18%	12%
Ängelholm	26%	32%	34%	43%	6%	15%	10%
Örebro	23%	32%	31%	44%	7%	17%	11%
Örnsköldsvik	35%	36%	44%	47%	15%	24%	19%
Östersund	24%	35%	32%	46%	12%	22%	16%
Stockholm	23%	27%	28%	37%	-5%	4%	1%
Göteborg	15%	24%	22%	35%	-4%	5%	0%
Malmö	12%	26%	19%	38%	6%	15%	10%

Förändrat sparutrymme december 2022 jämfört med 2021

Kommuner	Sammanboende med barn i:		Sammanboende utan barn i:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn i bostadsrätt
	småhus	bostadsrätt	småhus	bostadsrätt	med barn	utan barn	bostadsrätt
Borlänge	-3 768	-3 384	-2 475	-1 982	-2 366	-1 641	-1 455
Borås	-4 910	-4 356	-3 560	-2 825	-3 171	-2 269	-1 927
Enköping	-4 358	-3 638	-3 040	-2 214	-2 591	-1 826	-1 616
Eskilstuna	-4 282	-3 272	-2 961	-1 888	-2 298	-1 592	-1 440
Falkenberg	-4 311	-2 571	-2 997	-1 296	-1 725	-1 160	-1 132
Falun	-4 900	-3 875	-3 541	-2 397	-2 828	-1 993	-1 699
Gotland	-6 161	-3 858	-4 715	-2 384	-2 763	-1 945	-1 686
Gävle	-4 184	-3 422	-2 873	-2 015	-2 449	-1 706	-1 520
Halmstad	-4 697	-4 238	-3 364	-2 709	-3 121	-2 222	-1 874
Helsingborg	-5 408	-3 558	-4 039	-2 140	-2 541	-1 786	-1 573
Hässleholm	-3 498	-3 342	-2 234	-1 958	-2 337	-1 632	-1 470
Jönköping	-5 201	-3 464	-3 817	-2 037	-2 532	-1 759	-1 544
Kalmar	-4 418	-3 333	-3 096	-1 940	-2 389	-1 663	-1 482
Karlskrona	-3 229	-3 100	-1 982	-1 745	-2 198	-1 520	-1 384
Karlstad	-5 213	-3 846	-3 844	-2 400	-2 743	-1 950	-1 680
Kristianstad	-4 040	-3 170	-2 749	-1 812	-2 222	-1 544	-1 410
Landskrona	-3 165	-3 249	-1 925	-1 879	-2 251	-1 565	-1 421
Lidköping	-4 194	-3 109	-2 883	-1 767	-2 159	-1 500	-1 389
Linköping	-5 043	-2 985	-3 688	-1 657	-2 119	-1 466	-1 366
Luleå	-4 783	-3 559	-3 461	-2 154	-2 569	-1 821	-1 606
Norrköping	-4 598	-3 703	-3 260	-2 266	-2 639	-1 861	-1 640
Nyköping	-3 460	-3 462	-2 185	-2 048	-2 454	-1 709	-1 519
Piteå	-4 239	-3 293	-2 952	-1 929	-2 318	-1 630	-1 472
Sandviken	-3 207	-1 590	-1 945	-462	-895	-524	-692
Skellefteå	-4 986	-4 252	-3 648	-2 738	-3 091	-2 214	-1 854
Skövde	-3 581	-3 432	-2 314	-2 040	-2 394	-1 678	-1 512
Sundsvall	-3 905	-2 792	-2 635	-1 499	-1 938	-1 337	-1 215
Trollhättan	-3 368	-3 146	-2 111	-1 798	-2 185	-1 519	-1 403
Uddevalla	-4 337	-3 310	-3 018	-1 938	-2 329	-1 629	-1 480
Umeå	-4 623	-3 971	-3 305	-2 500	-2 910	-2 079	-1 763
Uppsala	-4 622	-4 320	-3 295	-2 792	-3 194	-2 285	-1 938
Varberg	-5 908	-3 393	-4 495	-1 987	-2 454	-1 707	-1 514
Vänersborg	-4 153	-3 434	-2 843	-2 043	-2 399	-1 682	-1 519
Västervik	-3 843	-3 187	-2 542	-1 829	-2 174	-1 508	-1 393
Västerås	-3 576	-3 199	-2 305	-1 823	-2 303	-1 593	-1 434
Växjö	-4 102	-3 820	-2 804	-2 352	-2 823	-1 994	-1 713
Ängelholm	-5 672	-6 152	-4 286	-4 340	-4 695	-3 423	-2 712
Örebro	-3 799	-3 836	-2 507	-2 369	-2 779	-1 960	-1 700
Örnsköldsvik	-2 969	-3 727	-1 753	-2 292	-2 678	-1 900	-1 611
Östersund	-5 436	-3 192	-4 065	-1 832	-2 256	-1 575	-1 412
Stockholm	-5 535	-5 772	-4 174	-4 016	-4 453	-3 235	-2 586
Göteborg	-4 891	-4 809	-3 549	-3 209	-3 549	-2 556	-2 126
Malmö	-5 440	-4 000	-4 060	-2 517	-2 831	-2 008	-1 732

Definitioner och antaganden

Swedbank Kvar till sparande syftar till att mäta vilket utrymme som olika typhushåll i olika delar av landet har kvar till konsumtion och sparande när boendekostnader och rimliga levnadskostnader är betalda. I rapporten tittar vi på olika typer av kostnader och sätter dessa i relation till de olika hushållens disponibla inkomst.

Typhushåll

Sammanboende med barn.

- Familjen består av två vuxna, där minst en förvärvsarbetar.
- Familjen har två barn (4 och 6 år).
- Familjen har en disponibel inkomst som är 108 procent av den disponibla inkomsten för två vuxna oavsett om de har barn eller ej. Källa är SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent".
- Familjen har nyligen köpt ett småhus på 132 kvm eller i en bostadsrättslägenhet på 92 kvm.
- Familjen har en belåningsgrad på 75 procent av bostadens värde och amorterar två procent per år på sitt bolån.

Sammanboende utan barn.

- Familjen består av två vuxna i åldern 30–49 år, där minst en förvärvsarbetar.
- Familjen har inga barn.
- Familjen har en disponibel inkomst som är 92 procent av den disponibla inkomsten för två vuxna, oavsett om de har barn eller ej. Källa är SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent". Beräkningen utgår ifrån ensamstående i åldern 30–49 år eftersom vi antar att de ligger närmast gruppen med barn åldersmässigt.
- Familjen har nyligen köpt ett småhus på 124 kvm eller i en bostadsrättslägenhet på 78 kvm.
- Familjen har en belåningsgrad på 75 procent av bostadens värde och amorterar två procent per år på sitt bolån.

Ensamstående med barn.

- Familjen består av en förvärvsarbetande vuxen med två barn (4 och 6 år).
- Familjen har en disponibel inkomst som är 112 procent av den disponibla inkomsten för en vuxen, oavsett om de har barn eller ej. Källa är SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent".
- Familjen har nyligen köpt en bostadsrättslägenhet på 75 kvm.
- Familjen har en belåningsgrad på 75 procent av bostadens värde och amorterar två procent per år på sitt bolån.

Ensamstående utan barn.

- Familjen består av en förvärvsarbetande vuxen, utan barn.
- Familjen har en disponibel inkomst som är 88 procent av den disponibla inkomsten för en vuxen, oavsett om de har barn eller ej. Källa är SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent". Beräkningen utgår ifrån ensamstående i åldern 30–49 år eftersom vi antar att de ligger närmast gruppen med barn åldersmässigt.
- Familjen har nyligen köpt en bostadsrättslägenhet på 57 kvm.
- Familjen har en belåningsgrad på 75 procent av bostadens värde och amorterar två procent per år på sitt bolån.

Ung utan barn.

- Familjen består av en förvärvsarbetande vuxen som är 24 år.
- Familjen har inga barn.
- Familjen har en disponibel inkomst som de senaste åren har ökat i relation till övriga ensamstående. Mellan 2019 och 2020 har familjen däremot haft en långsammare ökningstakt än övriga ensamstående. Hushållets disponibla inkomst är idag 68 procent av den generella disponibla inkomsten för en vuxen person, oavsett om de har barn eller ej. Källa är SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent".
- Familjen har nyligen köpt en bostadsrätt på 35 kvm.
- Familjen har en belåningsgrad på 85 procent av bostadens värde och amorterar två procent per år på sitt bolån.

Disponibel inkomst

Begreppet disponibel inkomst är ett medianvärde och består av inkomster från tjänst och kapital tillsammans med olika typer av bidrag som barnbidrag och bostadsbidrag. Disponibel inkomst är summan av dessa inkomster efter skatt.

Inkomstuppgifterna kommer från SCB och avser disponibel inkomst per kommun. Därefter har vi använt SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent" som nyckel för att få inkomster för familjer med och utan barn.

Disponibel inkomst baseras på deklarerad inkomst som levereras med viss fördröjning. Den disponibla inkomsten baseras på siffror från SCB fram till och med 2020. För 2021 har vi räknat med en löneökning på 2,7 procent och för 2022 har vi räknat med en löneökning på 2,8 procent.

I de antaganden som vi använder för beräkning av Kvar till sparande begränsar vi oss till hushåll där minst en förvärvsarbetar. Vi kommer därför inte att fånga de problem som uppstår när samtliga som förvärvsarbetar i en familj blir av med sitt arbete och familjen inte längre kan köpa någon ny bostad eftersom de kommer att få svårt att få bolån av sin bank.

Rimliga levnadskostnader

Levnadskostnader är kostnader för mat, kläder, skor, hygien och hälsovård tillsammans med kostnader för att resa till arbetet och ha barnen på förskola eller fritids. Hit hör också kostnader för möbler, vitvaror, mobiltelefon, dator, surfplatta, TV och internet. samt kostnader för sport och fritid. Kostnader för försäkringar som a-kassa, olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring och livförsäkring ingår också i posten rimliga levnadskostnader.

Hushållsel och hemförsäkringar brukar i andra uppställningar ingå i begreppet levnadskostnader. Vi har valt att låta dessa poster ingå i boendekostnaderna i stället.

För att få ett reda på vad dessa levnadskostnader kostar för våra typfamiljer har vi tittat både på Swedbanks sammanställning av levnadskostnader och Konsumentverkets rapport Koll på pengarna.

Vi har försökt lägga kostnaderna på en rimlig nivå vilket innebär ett basutbud med utrymme för större kostnadsposter som kanske blir aktuella först om 10 eller 15 år.

För att beräkna rimliga levnadskostnader har vi gjort nedanstående antaganden:

Kostnader för mat

Vi antar att all mat lagas hemma till en kostnad som 2022 är 2 860 kr per vuxen och månad. Vi antar att barnen äter lunch på dagis och förskola 20 dagar per månad.

Kostnader för att äta lunch ute varje vardag ingår inte i vår kalkyl. Om man skulle äta vardagsluncherna på restaurang och laga resten av måltiderna hemma skulle det kosta så mycket som 4 210 kr per månad och vuxen person. Detta innebär en ökad månadskostnad för mat med 47 procent jämfört med om all mat lagas hemma.

Vitvaror

På sidan byggahus.se¹ finns en uppställning från 2019 på vad vitvaror kostar i budgetutförande. Vi har utgått från den listan för vissa typhushåll och låtit andra hushåll fått andra produkter som bättre motsvarar deras behov. Vi antar att vitvarorna håller i 15 år.

- Tvättmaskin. Här låter vi den unga personen utan barn avstå från tvättmaskin i den egna lägenheten och tvätta i bostadsrättsföreningens gemensamma tvättstuga. Övriga familjer utan barn köper en tvättmaskin som klarar 5 kg Familjer med barn behöver en större maskin på 8 kg
- Torktumlare. Ingen av hushållen någon torktumlare.
- Kyl och frys. Här låter vi hushållen utan barn ha en kombinerad kyl/frys medan hushållen med barn behöver mer utrymme och får en separat kyl och frys.
- Spis. Alla hushåll får samma spis.
- Diskmaskin. Alla hushåll får samma diskmaskin
- Köksfläkt. Alla hushåll får samma köksfläkt.

Kostnader för hemutrustning

Kostnaden för hemutrustning som möbler, husgeråd, tv, dator, surfplatta med mera baseras på Konsumentverkets rapport Koll på pengarna.

Kostnader för barn

Vi antar att Sammanboende med barn gemensamt tar alla kostnader förknippade med barnen. Vi antar att Ensamstående med barn är separerade och att barnen bor varannan vecka hos respektive förälder och att föräldrarna delar kostnaderna för barnen lika.

¹ <https://www.byggahus.se/vad-kostar-vitvaror#budget>

Kostnader för förskola och fritids

4 åringen går på allmän förskola och 6 åringen på sexårsverksamhet. Barnen behöver vara på förskola och fritids så att föräldrarna kan arbeta heltid.

Vi antar att **Sammanboende med barn** betalar maxtaxa för barnen. Vi utgår ifrån att även hushållet **Ensamstående med barn** tillsammans med den andra föräldern kommer upp till maxtaxa och att kostnaderna delas lika mellan föräldrarna.

Kostnader för att åka kommunalt

Kostnaden för 30-dagarskort är beräknad för resor inom en kommun baserat på information från de olika Länstrafikbolagen.

- Vi antar att barnen går i en förskola/skola som ligger så nära bostaden att de inte behöver något busskort.
- Vi antar att de vuxna bor i samma kommun där de arbetar och att det räcker med ett kommunalt busskort.
- I Stockholm, Göteborg och Malmö har vi antagit att resorna går över kommungränserna. I Stockholm är länskort standard. För Göteborg har vi använt ett kort för Stor-Göteborg och i Malmö har vi valt en genomsnittlig kostnad mellan kommun och länskort för ökad jämförbarhet.
- I Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland är busskortet baserat på vilken sträcka som man åker. Vi har låtit resor på två mil representera resor inom kommunen.
- Vi utgår ifrån att familjen behöver köpa busskort 12 månader per år och att detta även gäller under 2020 trots coronapandemin.
- Typhushållet Ung utan barn är 24 år och kan utnyttja de ungdomsrabatter för ungdomar 20-25 år som finns i vissa län.

Försäkringar

Vuxna i samborelation behöver utöver olycksfallsförsäkring ofta även liv- och sjukförsäkring pga. gemensamma lån och andra levnadsomkostnader. För barnen är det enligt Swedbank Försäkring fullt tillräckligt med en barnförsäkring.

- Som grundskydd utgår vi ifrån att samtliga vuxna har A-kassa och omfattas av kollektivavtal/tjänstepension.
- Enpersonshushåll utan barn har en olycksfallsförsäkring och en sjukförsäkring.
- Familjer med försörjningsansvar för barn eller en sambo har en olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring och en livförsäkring för att skydda både sig själv och sina efterlevande. Livförsäkringen är beräknad på en miljon kronor vilket kan underlätta för efterlevande att bo kvar i bostaden eller som stöd vid köp av en mindre bostad. Vi är medvetna om att många familjer har bolån som är betydligt högre än en miljon kronor och att livförsäkringen därför ska ses som ett stöd och inte en garanti för efterlevande att få en bra boendesituation efter ett dödsfall.

Boendekostnader

Kostnader för boendet som bolån, amortering, försäkring, fastighetsskatt, sopavgift, vattenavgift, uppvärmning av bostaden, hushållsel, årsavgift till bostadsrättsförening och kostnad för reparation och underhåll baseras på samma beräkningar som Swedbanks Boindex.

Antaganden i prognos

Många av de kostnadssammanställningar som vi använder i Kvar till sparande togs fram i början av 2022 vilket betyder att de inte hunnit påverkas av stigande inflation och bolåneräntor som vi ser idag. För att illustrera hur fort kostnaderna ökar just nu har vi därför kompletterat analyser med en prognos med antaganden om att inflation på 6,7 procents inflation och bolåneräntorna landar på 2,4 procent i december 2022.

Källor

Byggahus.se

Försäkringskassan

Kommunernas hemsidor

Konsumentverket

Länstrafikens hemsida för respektive län

Prisjakt.se

Statistiska Central Byrån

Swedbank Boindex

Swedbank Försäkring

Swedbank Makroanalys

Swedbanks sammanställning av levnadskostnader